

Reactie op advies van de commissie Meijdam

1. Het onderdeel "constructieve risico's: bepaling sterkte bouwwerken voor versterking haalt een streep door de verwachting dat we kunnen beschikken over een witte versie van de NPR en verblijdt ons met een nieuwe methodiek: de catalogusaanpak. Voorts worden uitspraken gedaan over de omvang van versterkingsoperatie die op basis van statistische risicoanalyses komt tot enkele honderden bouwwerken groter dan 10-4 en kan voor het eind van het jaar voor het merendeel van de verschillende typen bouwwerken, die naar verwachting de norm van 10-5 niet halen, in beeld zijn. De bepaling van de individuele gebouwen en de versterking daarvan kan snel daarna onder leiding van de NCG ter hand worden genomen. Het beeld dat wordt neergezet is van een beperkte operatie.
2. De toetsing van bouwwerken vindt plaats op grond van het bouwbesluit en de daarin opgenomen richtlijnen e.d. We zijn van start gegaan met de groene versie van de NPR, op grond van een afspraak dat deze in de praktijk zou worden toegepast. Vanwege allerlei onzekerheden is daarbij sprake van een sterke mate van "het zekere voor het onzekere". Het werken aan de witte versie van de NPR is het werken aan het terugdringen van onzekerheden. Dat is gelukt, maar nog altijd zijn er onzekerheden.
3. Waar het bouwbesluit en de daarin verankerde richtlijnen de kaders vormen voor de beoordeling van bouwwerken moet op zijn minst worden beargumenteerd waarom in dit geval daarvan wordt afgezien.
4. De commissie stelt dat technisch wetenschappelijk de kwetsbaarheid van woningen moeten worden gebaseerd op een zogenoemde convolutie-integraal, dat wil zegen een combinatie van de PGA-kaart (grondversnellingen) en de kwetsbaarheid van bouwwerken (dier wordt weergegeven in zogenaamde fragility curves).. De rekenmethodes die de NPR-werkgroep aan het ontwikkelen is, kennen op dit moment nog verschillende onzekerheden. De werkwijze is dat rekening gehouden wordt met een eventueel gebrek aan kennis. "Dat leidt ertoe dat berekeningen, op basis van voorzichtige uitgangspunten en onzekere prognoses, leiden tot een pessimistische voorspelling van de toekomstige situatie. Deze onzekerheden leiden tot een meer conservatieve inschatting van de sterkte van bouwwerken."
5. Het veiligheidsvraagstuk verbonden aan aardbevingen is de redengeving voor het stellen van aanvullende eisen (eurocode 8). Er is sprake van voortschrijdend inzicht waar het de kennis betreft. Waar deze kennis niet compleet is zal ok omgegaan moeten worden met onzekerheden. In die zin is een "verwijt" aan de NPR dat rekening wordt gehouden met die onzekerheden niet op zijn plaats. De voorgestelde vervangende aanpak heeft met dezelfde onzekerheden te maken en de vraag mag dan ok gesteld worden op welke wijze daarmee in de voorgestelde aanpak rekening wordt gehouden. Die vraag blijft in het advies onbeantwoord.
6. In het programma hebben we een gebiedsselectie toegepast op basis van de nieuwe KNMI kaart (binnen 0,2) en daarbinnen op basis van de typologieën inzicht (rijtjeswoningen eerst). Het vaststellen van de vraag of er sprake moet zijn van versterking en zo ja, de mate waarin is in die aanpak afhankelijk van inspecties. Daarvoor is de witte versie van de NPR van belang. Maar eerlijk gezegd ook als er sprake is van de

catalogusaanpak zal daarvan sprake moeten zijn. Immers aan de hand daarvan kan een selectie worden gemaakt van de volgorde waarin zaken worden aangepakt, maar geen uitspraken worden gedaan over de individuele woning.

7. Het beeld dat er wordt gewacht met een aanpak tot dat er op basis van de catalogusaanpak projecten zijn aangewezen is onjuist. De gebiedsgerichte aanpak is gebaseerd op het aanwijzen van gebieden met de hoogste risico's en daarbinnen wordt gekozen voor een integrale aanpak, rekening houdend met de kennis van de typologieën.
8. De vraag is voorts of de catalogusaanpak operationeel is. In alle gevoerde gesprekken (ook met de NAM) is dat niet gebleken. Natuurlijk bestaat er op basis van inspecties – vaak straatinspecties – wel een beeld, maar dat is zeker niet compleet. Bovendien heeft een catalogusaanpak alleen zin als niet alleen de algemene beoordeling van een type plaats vindt, maar ook vastgesteld wordt dat de gebouwen daarbinnen nog in overeenstemming zijn met de situatie bij nieuwbouw. Er zal dus alleen een “nul-situatie” meten worden bepaald, maar feitelijk vastgesteld moeten worden welke min- en eventuele pluspunten er in de tijd zijn ontstaan. De vraag is dan of de gedachte winst in tijd wel zal optreden. Zonder concrete uitwerking van de aanpak is dat niet te beoordelen.
9. De vraag is voorts of de overheid niet in de positie is om te bepalen of er wat moet gebeuren. Op basis van het bouwbesluit kan dat worden betwijfeld. Er wordt niet alleen bepaald wat de normen zijn waaraan nieuwbouw moet voldoen, maar er worden ook eisen gesteld aan het in stand houden daarvan. Het bouwbesluit kent de mogelijkheid dat indien de veiligheid in het geding is aanvullende eisen te stellen. Zeker de eigenaar speelt een cruciale rol, maar de rol van de overheid kan niet genegeerd worden.
10. De vraag of er sprake moet zijn van een individuele inspectie wordt geheel bij de eigenaar neergelegd. Ook dat is niet in verhouding tot hetgeen het bouwbesluit daarover bepaald. Bovendien moet de eigenaar met redenen omkleden waarom hij een individuele inspectie wenst. Waar de uitspraken op basis van de catalogusaanpak slechts van algemene aard kunnen zijn, wekt dat bevreemding.
11. Het advies is niet zodanig helder dat het morgen toepasbaar is. Het vraagt om de nodige uitwerking om het te kunnen beoordelen. Het zou gepast zijn om de komende drie maanden te benutten om samen met de commissie, de NPR en andere deskundigen te bepalen hoe een dergelijke aanpak kan worden ingevuld; wat er op basis van die aanpak kan worden uitgesproken; hoe zich dat verhoudt tot de regelgeving etc. Het advies is te weinig operationeel om nu over te nemen, zal worden gezien als het bagatelliseren van de problematiek en helpt ons niet verder.
12. Het programma maakt duidelijk dat we aan de slag gaan (ge bieden worden aangewezen en daar gaan we aan de slag) en dus kan de tijd benutten om deze exercitie uit te voeren.